

novega leta 1892, do konca meseca septembra. (Odslej bodo poročila izhajala ob občem zboru ter bodo obsežala šolsko dobo). Ustanovnikov šteje društvo 38, med njimi nadškofa goriškega, knezoškofa lavantinskega in ljubljanskega. Knezoškof lavantinski je častni ud. Novi ustanovniki so: slavna mestna občina ljubljanska (100 gld.), gg. Feliks Starè, graščak v Domžalah, dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru, in Viktor Rosina, c. k. notar v Mokronogu, ki so društvu darovali po 50 gld. Podpornikov, rednih udov in dobrotnikov je štelo društvo 127, med temi 22 duhovnikov. Na prvem mestu je Maribor z 31 udi, potem Dunaj z 21 udi, Kranj z 11, Ljubljana z 8, Postojina z 8; Krško šteje 6, Vojnik 5, Brežice, Konjice, Mala Nedelja, Podgora pri Gorici, Polhov Gradec po 2 udi. Po 1 udi imajo: Bled, Celje, Čadram, Češki Brod, Črnomelj, Dovje, Frankolovo, Gradec, Kalobje, Kamena Gorica, Litija, Ljutomer, Nabrežina, Nova cerkev, Radovljica, Stillfried, Stražišče pri Kranji, Škofja Loka, Šmartin v Rožni dolini, Št. Andraž pri Gorici, Trst, Vrhnika. — Posojilnica v Črnomlju, kmetska posojilnica ljubljanske okolice in hranilno in posojilno društvo v Radovljici so društvu darovale po 10 gld. Dohodkov je imelo društvo 1424 gld. 68 kr. Osnovna glavnica znaša 4144 gld. 98 kr. Največje je darilo neimenovanega gospoda iz volila pokojnega rodoljuba *Kotnika* s 400 gld. — Podpor se je razdelilo 456 gld. 25 kr. med 32 podpirancev v 125 slučajih, in sicer v gotovini 47krat, v znamkah obednicah pa 78krat (1035 obednic po 25 kr.). Žal, da je moral odbor večkrat tudi res potrebnim dijakom podporo odreči ali jim nakazati najmanjšo malenkost. Med podpiranci je bilo 15 juristov, 7 medicincev, 6 filozofov, 1 tehnik in izredoma 1 akademik in 2 veterinarca. — Posebno hvalo odboro so si zaslužili: g. *Fr. Dolenc*, trgovec v Mariboru, g. *Aug. Drukar*, not. kandidat v Kranji, g. *Ivan Hočevar*, not. kandidat v Krškem, g. *Jurij Kraigher*, trgovec v Hraščah pri Postojini, ž. g. *M. Šervicelj*, župnik na Reberci; potem dijaki vseučiliščniki gg. *Žmavc*, *Benedik*, *Dokler*, *Mihalič*, *Zupančič*. Društvo žaluje po blagem udu g. *dru. Skofcu*, c. k. okr. sodniku v Škofji Loki. Ker je društvo res vredno in prepotrebno, zato je prav toplo priporočamo. — Doneske je pošiljati vč. g. *doktorju Fr. Sedeju*, c. in kr. dvornemu kapelanu in ravnatelju v Avgustineji na Dunaji, I. Augustinerstrasse 7.

Podpiralna zaloga slovenskih vseučiliščnikov v Gradci je z letošnjim akademskim letom dovršila dvajsetletnico svojega delovanja. Šibek je bil početek, vendar se je društvo po ugodnih razmerah razvilo in ojačilo takó, da mu je moči deliti dvakrat in trikrat tolike podpore, kakor jih je iz početka več let zapored delilo zaradi pičlih tedanjih dohodkov. V akademskem letu 1890/91, se je razdelilo med slovenske vseučiliščnike 809 gld., leta 1891/92, pa 1070 gld. Čistih dohodkov z obrestimi vred je bilo 1175 gld. 32 kr., a od prejšnjega leta je ostalo v gotovini 868 gld. 51 kr., torej skupaj 2043 gld. 83 kr. Troški so znašali 1151 gld. 28 kr., in gotovine je ostalo 892 gld. 55 kr., kateri so na račun prihodnjega akademiskega leta v hranilnici shranjeni na obresti. V hranilnici je tudi vsota 550 gld., katera je bila po odborovih sklepih leta 1889/90, 1890/91, in 1891/92, dodana glavnici v gotovini. — Odbor je zboroval osemkrat in je rešil 144 (prejšnje leto 87) vloženih prošenj; odbitih jih je bilo 9, drugim 135im pa se je dovolila vsota 1070 gld. Najmanjša jednokratna podpora je bila 5, največja pa 15 gld. Podpiranih je bilo 31 slovenskih vseučiliščnikov: 13 pravnikov, 14 medicincev in 4 modroslovci. Po deželah jih je bilo 17 s Štajerskega, 11 s Kranjskega in 3 s Primorskega. Koroškega Slovenca, ki bi bil prosil podpore, to leto ni bilo nobenega. — V minulem akademskem letu je preminil vseučiliški profesor dr. H. Ign. Bidermann, ki je bil društvu mnogo let delaven in vesten odbornik in več let tudi skrben blagajnik. — Odbor podpiralne zaloge je sestavljen takó-le: g. *dr. Gregorij Krek*, pred-

sednik in blagajnik, g. *Emanuel Dereani*, njega namestnik, g. dr. *Bogomil Krek*, tajnik; odborniki so gg.: *Edvard Pajnič*, *Fr. Krušič*, *Fr. Eller* in *Milan Mencinger*.

Matica Hrvaška je razposlala svojim članom, kakor smo omenili že v poslednji številki, devet krasnih knjig, s katerimi je sijajno poslavlila svojo petdesetletnico. Ta odlični zavod napreduje od leta do leta, čemur najlepši dokaz je pač vedno rastoče število društvenikov, ki se je od lani zopet povišalo za tisoč udov, takó da so se knjige natisnile v 9000 izvodih in tudi précej razpečale. — Prva knjiga se imenuje „*Slike iz obćega zemljopisa*“, napisal dr. *Ivan Hoić*, izšla pa je kot 17. knjiga poučne knjižnice, katero je „*Matica*“ leta 1877. započela s Klaičevim „*Prirodnim zemljopisom Hrvatske*“, ali kot tretja knjiga „*Slik iz obćega zemljopisa*“. Hoićevo delo je bilo nagrajeno iz zaklade grofa Iv. Nep. Draškovića, prinaša pa na 268. stranéh opis skandinavskega polotoka, Danske in Nemčije. Knjiga je pisana toli korenito, kakor smo temu že vajeni od pisatelja, kakeršen je g. dr. Hoić, krasi pa jo 74 slik, izmed katerih so posebno lepe slike nemških mest; mimo tega ima tri zemljevide. — Drugi knjigi je naslov „*Poviest francuzke revolucije od godine 1789. do godine 1815.*“ Preveo, pripomenkom i kazalom popratio *Ivan Rabar*. Izmed premnogih del, ki so izšla o francoskem prevratu, izvestno je Mignetova zgodovina najiminenitnejša. Pisatelju je naklonila čast, da ga je francoska akademija imenovala za svojega člana, in dandanes je že prevedena malone v vse jezike evropske. „*Matica*“ se po pravici ponaša, da ta knjiga vredno pristojaj knjigam „*svjetske poviesti*“, katere je izdala dosihdob, zakaj Mignetovo delo je uprav klasiško, nežno in ozirno v verskih in vseh drugih stvaréh. Mignet završuje svojo zgodovino s prvim pariškim mirom in pregnanstvom Napoleonovim na Elbo, prof. Rabar pa je dodal svojemu prevodu tudi opis poslednje borbe evropskih držav proti Napoleonu in je zajedno opisal temelje, na katerih se je razvijalo politiško življenje evropsko po dunajskem kongresu. Rabarjeva knjiga obseza petnajst poglavij in napósled jako umestno kazalo imen in stvari. Kakor nas je razveselila ta publikacija, takisto radostno pričakujemo zgodovine devetnajstega veka, katera se nam obeta. — Nekaj posebnega je knjiga „*Hrvatska antologija*“. Umjetno pjesništvo starijega i novijega doba. Sastavio *Hugo Badalić*. Ta knjiga obseza štiri stoletja hrvaškega pesništva! Leta 1501. je zapisal Marko Marulić, da je dovršil svojo „*Judito*“, in takó bodo Hrvatje za nekaj let slavili štiristoletno slavo umetnega pesništva svojega. „*Sva je naša povjestnica velik samo zbor pjesama!*“ Pesmi so razvrščene po kronološkem redu, vzprejete pa so le tiste, katere lahko umeje vsak izobraženi Hrvat. Vsega skupaj čitamo v antologiji imena 69 pesnikov in preko 200 pesmij, pravih biserov poezije hrvaške. Prekrasni vsebini je dostojna tudi izredno ukusna zunanja oblika. Da bi pač tudi kdaj pri nas ućakali takšno slovensko antologijo!

(Konec prihodnjić.)

Prosvjeta. List za zabavu, znanost i umjetnost. — Takó se imenuje nov lep sloven list, ki je začel ob novem letu izhajati v Zagrebu. Lastnik mu je g. *Fr. Folnegović*, urednik pa g. *A. Tresić-Pavičić*. „*Prosvjeta*“ se odlikuje po lepih člankih in ukusnih ilustracijah; med sotrudniki čitamo imena mnogih odličnih pisateljev hrvaških, takó da se list v vsakem oziru vredno druži s starejšim, izborno uredovanim „*Viencom*“. „*Prosvjeta*“ se ozira tudi na našo književnost, in zato iskreno želimo, da si pridobi prijateljev tudi med nami. List izhaja vsak petek na dveh pôlah in stane po pošti 7 gld. za vse leto. Naročnina se pošilja tiskarni Antona Scholza v Zagrebu.

Glazba. List za svjetovnu i crkvenu glazbu i dramatsku umjetnost. Uredjuje prof. *Vacl. Novak*. Tisak i naklada knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu. — Ker je koncem minulega leta prestal glasbeni časopis „*Gusle*“, odločila se je gôri na-